

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ української філології _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна зарубіжна література для дітей

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність «012 Дошкільна освіта», «013 Початкова освіта», «014.01 Середня освіта (Українська мова та література)», «014.021 Середня освіта (Англійська, німецька мови, зарубіжна література)», «014.022 Середня освіта (Німецька і новогрецька мови, зарубіжна література)»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет _____ філології та масових комунікацій _____
(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма з «Сучасна зарубіжна література для дітей» для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Середня освіта спеціальністю «012 Дошкільна освіта», «013 Початкова освіта», «014.01 Середня освіта (Українська мова та література)», «014.021 Середня освіта (Англійська, німецька мови, зарубіжна література)», «014.022 Середня освіта (Німецька і новогрецька мови, зарубіжна література)»

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології МДУ Романенко Л.В.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології

Протокол від «27» серпня 2020 року, № 1

Завідувач кафедри української філології

(підпис) (Мельничук І.В.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта		
Модулів – 5	«012 Дошкільна освіта», «013 Початкова освіта», «014.01 Середня освіта (Українська мова та література)», «014.021 Середня освіта (Англійська, німецька мови, зарубіжна література)», «014.022 Середня освіта (Німецька і новогрецька мови, зарубіжна література)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		другий	другий
Індивідуальне науково-дослідне завдання: проекти		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		четвертий	четвертий
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання:	
		2/1 год.	
Вид контролю:			
залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33/67 %

для заочної форми навчання – 20/80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна зарубіжна література для дітей» є засвоєння студентами спеціальностей «012 Дошкільна освіта», «013 Початкова освіта», «014.01 Середня освіта (Українська мова та література)», «014.021 Середня освіта (Англійська, німецька мови, зарубіжна література)», «014.022 Середня освіта (Німецька і новогрецька мови, зарубіжна література)» знань про особливості сучасного літературного процесу і формування в його контексті літератури, призначеної для дитячої читацької аудиторії, формування стійкого інтересу до дитячої літератури, виховання відчуття естетичного впливу мистецтва слова на формування культурних та морально-етичних якостей вихованців, а також оволодіння навичками самостійного аналізу художнього тексту.

Завдання:

- ознайомити студентів з понятійним матеріалом курсу сучасної дитячої літератури;
- викласти основи і навчити студентів застосуванню історико-теоретичного методу дослідження світового літературного процесу (розвитку дитячої літератури);
- дати уявлення про специфіку жанрової та образної системи сучасних творів для дітей, їх джерельну базу, особливості поетики;
- навчити студентів основам аналізу творів європейських, американських та ін. авторів;
- дати настанови щодо застосування отриманих знань у професійній діяльності.

Змістові модулі:

ЗМ1. Особливості творення сучасної літератури для дітей.

ЗМ2. Європейська література для дітей.

ЗМ3. Американська література для дітей.

Компетентності:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Розвивати емоційного інтелекту.
- Здатність працювати в команді.
- Володіти навичками самоорганізації і саморегуляції.

Програмні результати навчання:

- Застосовувати знання та уміння, необхідні для продовження професійного розвитку, що також включає здатність працювати самостійно та в колективі.
- Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Вміння аргументовано відстоювати власну думку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості творення сучасної літератури для дітей

Тема 1. Специфіка дитячої літератури

Утвердження літератури для дітей та юнацтва як повноцінної й органічної частини художньої літератури у світовому літературному процесі. Дитяча література як певний феномен і частина загальної літератури. Література для дітей яка відповідає психологічним особливостям віку. Простота творів для дітей і водночас результат складної взаємодії художніх прийомів і засобів. Зміни суспільних умов, що впливають на «коло дитячого читання». Значення творчості самих дітей. Специфічні риси літератури для дітей, зумовлені певними чинниками. Дитяча література є галуззю мистецтва. Її функція – дати дитині естетичну насолоду і сприяти формуванню її особистості. Мовні особливості дитячої літератури. Глибока духовна взаємодія дорослого автора і маленького читача – важлива умова успіху. Характерні ознаки літератури для дітей – динамічний сюжет і гумор. Особливості перекладу творів.

Тема 2. Тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури для дітей

Дитяча література орієнтована на вічні, стійкі гуманістичні цінності, вчить розрізняти добро і зло, правду і кривду. Сучасна дитяча література продовжує свій розвиток. Їй притаманне розмаїття жанрів та тематики, але принципи розвитку молодшої особистості залишаються незмінними.

Тема 3. Особливості формування жанрової та образної системи

Специфіка художньої літератури. Літературні роди, види, жанри. Епос, лірика, драма. Художній образ. Відмінність образів художньої літератури від інших видів мистецтва. Принципи аналізу художнього твору. Тема та ідея художнього твору. Композиція і сюжет. Мова художнього твору. Системи віршування. Поняття про силабо-тонічну систему.

Змістовий модуль 2. Європейська література для дітей

Тема 1. Переосмислення класичної літературної та фольклорної спадщини

Трансформація жанрів у ХХІ ст., виникнення нових жанрових різновидів: детективи, містика, фентезі, блог тощо.

Тема 2. Література для дітей письменників Туманного Альбіону

Серія книг Джоан Роулінг про Гаррі Поттера. Майкл Морпурго – письменник, що любить природу і живе на лоні природи, автор творів про тварин та відомих історичних постатей («Каспар. Принц котів», «Робін Гуд», «Король Артур», «Хлопчик з джунглів» та ін.). Твори Філіпа Пулмана, зокрема тетралогії «Темні початки» та «Саллі Локхарт», посідають почесне місце серед сучасної фентезі. Створюючи власні фантастичні світи, Пулман надає їм риси реальних історичних епох, примушуючи читача замислюватися про реальні проблеми. Карколомні історії Оуена Колфера, ірландського письменника-фантаста, («Список бажань», «Дуже страшна місис Мерфі») з добрим гумором змушують розмірковувати про сенс життя, проблеми батьків і дітей, необхідність прощати і робити добро, відповідальність за свої вчинки. Сучасний англійський письменник-фантаст Девід Амонд («Скелліг») дає можливість малим читачам в повній мірі розкрити всі свої фантазії. Автори, що стали популярними поза межами своєї батьківщини: Джонатан Страуд, Дженні Брум, Джеремі Стронг, Памела Ліндон Треверс, Іан Вайброу, Жаклін Уілсон, Роб Скоттон, Террі Пратчер, Зоя Загт та ін. А також молоде покоління митців, які уже здобули популярність у світі, зокрема Том Флетчер, як автор роману для молодших школярів «Різдвозавр», а також створив музикальну версію книжки.

Тема 3. Література для дітей європейських країн

Твори, що стерли межі між літературою дитячою і дорослою. Ці книги можна визначити англійським висловом - «for young adults» - «книги для юних дорослих», «книги для тих, хто дорослішає»: Ульфа Старка і Марії Гріпе (Швеція), Клауса Гагерупа (Норвегія), Корнелії Функе

і Пауля Маара (Німеччина), Юти Трайберг (Австрія) та ін. Ульф Старк – неперевершений майстер оповіді, автор творів про звичайних хлопчиків, що потрапляють у коловорот пригод («Петтер і червона птаха», «Петтер і поросята-бунтарі», «Диваки і зануди» та ін.). Відома німецька письменниця Корнелія Функе прагне розфарбувати яскравими барвами фантазії світ для тих, хто з дитинства обділений радістю повноцінного життя і спілкування («Король злодіїв», «Мисливці за привидами», трилогії «Чорнильне серце», «Чорнильна кров», «Чорнильна смерть»). Крім них, сучасна європейська література для дітей представлена такими цікавими авторами: Том Егеланн, Марія Парр, Клаус Гагеруп, Оса Ганн Шведер, Гауген Турмуд, Вігдіс Йорт (Норвегія), Імант Зієдоніс (Латвія), Джеймс Крюс, Пауль Маар, Аліс Пантермюллер (Німеччина), Юта Трайберг, Рената Вельш, Крістіне Нестлінгер (Австрія), Еріх Еммануель Шмітт (Франція), Марія Гріпе, Екгольм Я Улоф (Швеція), Тоска Ментен (Нідерланди). Широко представлена в контексті сучасної дитячої та підліткової польська література – Малгожата-Кароліна Пекарська, Барабара Космовська, Малгожата Гутовська-Адамчик, Йоанна Ягелло. Гурам Петріашвілі – неординарний представник грузинської літератури.

Змістовий модуль 3. Американська література для дітей

Тема 1. Специфічні риси літератури Америки: витоки, жанри, світосприйняття

Особливості жанрової палітри американської літератури для дітей та юнацтва. Інтерес до міфології корінного населення. Синтез жанрів, експерименти з образною системою і тематикою.

Тема 2. Сучасна література для дітей в США

Пригодницька і фантастична література для дітей кінця ХХ - початку ХХІ ст.

Авторка світових бестселерів - Енн Брашарес («Товариство Чарівних Джинсів» та його продовження («Дівчата у Джинсах шукають кохання (Друге літо Товариства)», «Доросле життя дівчат у Джинсах») – описує віддану дружбу чотирьох дівчат, порушуючи проблеми: стосунків батьків і дітей, пошук власного коріння і свого місця у житті, впевненість у собі і самореалізація у творчості, кохання і дружба. Кетрін Патерсон («Прекрасна Гіллі Хопкінс») створює образ 11-річної дівчинки, яка рано засвоїла урок: щоб вижити, потрібно бути жорстокою, але гарне ставлення до неї Троттер змушує переглянути свою життєву позицію. Викликають інтерес у молодих читачів і твори класика підліткової фантастичної і фентезійної літератури Урсули Ле Гуїн, Кетрін Патерсон, Туї Сазерленд, Мег Кебот, Барбари Робінсон, Джонатана Фоера, Келлі Барнхілл та ін.

Тема 3. Розвиток сучасної літератури для дітей та юнацтва у Південній Америці

Заплутані лабіринти людських стосунків, тривога, недосказаність, імпульсивність, баланс між реальністю і вигадкою, містикою і філософією – традиційні проблеми, які порушуються у творах дорослої і дитячої літератури. Наймістичніший письменник сучасності, який дає можливість читачу зупинитися в цьому динамічному світі і поміркувати про вічне, філософськи його потрактувавши, є Пауло Коельйо, найвідоміший представник латиноамериканської літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Особливості творення сучасної літератури для дітей											
Тема 1. Специфіка дитячої літератури	1	1					3	1			2
Тема 2. Тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури для дітей	2	1	1				2				2
Тема 3. Особливості формування жанрової та образної системи	3	1				2	2				2
Разом за змістовим модулем 1	6	3	1			2	7	1			6
Змістовий модуль 2. Європейська література для дітей											
Тема 1. Переосмислення класичної літературної та фольклорної спадщини	1	1					3	1			2
Тема 2. Література для дітей письменників Туманного Альбіону	22	3	4			15	18	1			17
Тема 3. Література для дітей європейських країн	26	4	4			18	22	1	1		20
Разом за змістовим модулем 2	49	8	8			33	43	3	1		39
Змістовий модуль 3. Американська література для дітей											

Тема 1. Специфічні риси літератури Америки: витоки, жанри, світосприйняття	1	1				2,5	0,5				2
Тема 2. Сучасна література для дітей в США	27	3	4		20	22	1	1			20
Тема 3. Розвиток сучасної літератури для дітей та юнацтва у Південній Америці	7	1	1		5	15,5	0,5				15
Разом за змістовим модулем 3	35	5	5		25	40	2	1			37
Усього годин	90	16	14		60	90	6	2			82
Модуль 2											
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-	
Усього годин	90	16	14		60	90	6	2			72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення літератури для дітей	1
2	Творчість Дж.Ролінг	2
3	Фантастична англійська література для юнацтва	2
4	Життя і творчість Корнелії Функе	2
5	Фентезі як основний жанр європейської літератури для юнацтва	2/1
6	Людські долі, характери і конфлікти в американській дитячій літературі	2
7	Американська пригодницька проза	2/1
8	Творчість Паоло Коельо	1

6. Теми практичних занять -

7. Теми лабораторних занять -

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка повідомлень та конспектів за запропонованими викладачем темами.	10/10
2	Робота з підручниками, методичними посібниками, інтернет-ресурсами	10/20
3	Створення проєкту	10/10
4	Написання рефератів	5/5
5	Читання текстів творів	25/37
	Разом	60/82

Цей вид роботи передбачає ведення читацького щоденника кожним студентом за такими рубриками: автор, назва твору, тема та ідея, художні особливості, герої, пізнавальне, виховне, естетичне значення.

9. Індивідуальні завдання -

10. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, робота з Інтернет, реферування, конспектування.

11. Методи контролю

Поточне тестування, оцінка за проєкт, модульні контрольні роботи, іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
10	10	10	10	10	10	10	10	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій; інтерактивний комплекс начально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД) тощо.

14. Рекомендована література Базова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998.
2. Арзамасцева И.Н., Николаева С.А. Детская литература: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений. – 3-е изд., испр. – М.: Издательский центр «Академия», 1997. – 448 с.
3. Ващенко Г. Виховний ідеал/ Г.Ващенко. – Полтава, 1994.
4. Ващенко Г. Праці з педагогіки та психології: підручник для педагогів. – К.: Школяр, 2000.
5. Вишневецький О. Сучасне українське виховання/ О.Вишневецький. – Львів, 1996.
6. Вінок. Читанка для молодших школярів/ Упоряд. О.Г.Білоусенко. – К.: Веселка, 1998. – 654 с.
7. Детская литература/ Под ред. С.С.Зубаревой. – М.: Просвещение, 1985.
8. Дитячий фольклор/ Вступ. ст. Г.В.Довженок. – К.: Дніпро, 1986. – 304 с.
9. Думбадзе Н. Что такое детская литература/ Н.Думбадзе // Дет. литература. – 1982. - № 6.
10. Зарубіжна література для дітей. Хрестоматія. Упорядник Г.Гадзало. Львів: Каменяр, 2013.
11. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія/ упор. А.І. Мовчун (та ін.). – К. : Арій, 2011 – 596 с.
12. Ігнатенко П., Поплужний В. та ін. Виховання громадянина/ П.Ігнатенко, В.Поплужний. – К., 1997.
13. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна дитяча література: Навчально – методичний посібник – Івано-Франківськ, 2009. – 90 с.
14. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Початкова освіта». – Івано-Франківськ, 2018. – 48 с.
15. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. – К: ВЦ «Академія», 2016. – 352 с.
16. Качак Т.Б., Круль Л.М. Зарубіжна література для дітей: підручник. – К.: Академвидав, 2014. – 416 с.
17. Круль Л. М., Качак Т. Б. Література іноземною мовою для дітей дошкільного віку: Методичні рекомендації до практичних занять. – Івано-Франківськ, 2012. – 32 с.
18. Лесин В., Пулинець О. Словник літературознавчих термінів. Київ : Рад.школа, 1984. 389с.
19. Наливайко М. Казковий світ Гурама Петріашвілі// Дніпро. – 2007. - № 5/6. – С. 97 – 99.
20. Овдійчук Л. Дитяча література. Модульний курс для студентів філологічних факультетів. Навчальний посібник. Рівне, 2008. – 304 с.
21. Папуша О. Дитяча література як маргінес літературознавчої теорії: до проблеми конституювання об'єктів наукового дискурсу// Слово і час. – 2004. - № 12. – С. 20 – 26.
22. Папуша О. Теоретичний дискурс дитячої літератури: у пошуках об'єкта. – Вісник НУ імені Івана Франка, Львів, 2002. – С. 172-183.
23. Руденко Юрій. Основи сучасного українського виховання. – К.: Видавництво імені Олени Теліги, 2003. – 328 с.
24. Сухомлинський В.О. Як виховати справжню людину// Вибр. твори: В 5-ти. – К.: Рад.школа, 1976.
25. Торчинська З.К. Дитяча література: лекц. курс. – Кам'янець-Подільський національний університет ім. І.Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – 135 с.
26. Фролова К. П. Цікаве літературознавство. Київ : Освіта, 1991. 190 с.
27. Читай-місто: Читанка для учнів 1 – 5 класів./ Упорядник Чайковський Б.Й. – Х.: Синтекс, 2002. – 544 с.

28. Щерба Н.С. Художня зарубіжна література в дошкільних навчальних закладах: хрестоматія. – Житомир: Полісся, 2013. – 196 с.
29. Щербань П. Національне виховання в сім'ї. – К.: Борівітер, 2000.

Допоміжна

1. Андроник А.В. В мире Барокко // Всесвітня література. – 1998. - № 3. – С. 24 – 28.
2. Вінок. Читанка для молодших школярів/ Упоряд. О.Г.Білоусенко. – К.: Веселка, 1998. – 654 с.
3. Гнідець У. С. Провідні тенденції розвитку сучасної німецькомовної літератури для дітей та юнацтва. // Мова і культура. – Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008. – Вип. 10. – Т. IX (109). – С. 236-242.
4. Гнідець У.С. Сучасна література для дітей та юнацтва: самобутній феномен в історії розвитку літератури// Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2012. – Вип. 11. – С. 134 – 140.
5. Долженко Л.В. Развитие концепции детства в русской литературе и критике XIX века: Учеб. пособие к спецкурсу по детской литературе/ Л.В.Долженко, Л.Н.Савина. – Волгоград, 2001. – 97 с.
6. Качак Т. Б. Зарубіжна дитяча література: основні аспекти вивчення // Література. Діти. Час: Вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – С . 125 – 131.
7. Ковалець Л.М. Дитяча література з основами літературознавства/ Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. – Чернівці: Рута, 2004. – 34 с.
8. Круль Л. М. Особливості видань «Біблія для дітей» // Література. Діти. Час: Вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – С . 58 – 61.
9. Літературознавчий словник-довідник / За ред.. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 752 с.
10. Маар П. Мемет // Маар П. Старша сестра, молодший брат : оповідання. — Т., 2004. — С. 186, 189.
11. Півнюк Н. Привернути увагу п'ятикласників до сучасної дитячої літератури : матеріал для вчителя до вивчення теми «Із дитячої літератури XX-XXI ст.» // Всесвітня л-ра в серед. навч. закл. України. — 2006. — №5. — С.36.
12. Сорока М. Зорова поезія у школі. Фігурний вірш // Українська мова та література. – 1997. - № 2. – С. 7 – 8.

15. Інформаційні ресурси

Сайти періодичних видань і видавництв дитячої книги.

<https://www.barabooka.com.ua/shho-chitati-suchasnim-dityam-i-pidlitkam-rekomendovani-chitats-ki-spiski/>

<https://starylev.com.ua/club/blog/dytyachi-pysmennyky-yaki-zminyly-svit>

<https://lodp.org.ua/bibliotekaryam/metodychnyj-portfel/zarubizhni-pysmennyky-dityam>